

Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine

ЗВІТ

**про результати відвідування
відділення поліції № 5 (сmt. Глибока) Чернівецького районного
управління поліції Головного управління Національної поліції
в Чернівецькій області**

01.05.2024

м. Чернівці, 2024

I. ВСТУП

Для виконання функцій національного превентивного механізму (далі – НПМ) відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання, на підставі статей 13, 19¹, 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», 01.05.2024 групою НПМ здійснено відвідування відділення поліції № 5 (сmt. Глибока) Чернівецького районного управління поліції Головного управління Національної поліції в Чернівецькій області (далі – відділення поліції, підрозділ поліції).

Відвідування здійснювали члени групи НПМ:

Ісопенко Ірина Юльєвнa, представник Уповноваженого у Чернівецькій області (керівник групи НПМ);

Пітей-Маляр Аліна Іванівна, головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

Третьяков Віктор Володимирович, представник громадської організації;
Вольська Вікторія Валеріївна, представник громадської організації.

Відділення поліції знаходиться за адресою: вулиця 10-ї річниці Незалежності України, селище Глибока, Чернівецький район, Чернівецька область, 60400.

Начальник відділення поліції – Фісюк Сергій Миколайович.

Відділення поліції розміщено у триповерховій будівлі.

При вході в будівлю розміщено табличку з найменуванням підрозділу поліції. Вхід до будівлі відділення поліції обладнано зовнішнім пандусом. Маломобільні групи населення без сторонньої допомоги можуть потрапити до приміщення. Забезпечений вільний доступ відвідувачів у вестибюль підрозділу поліції, зокрема до інформаційних стендів (фото 1, 2, 3).

У відділенні поліції з 11.11.2022 впроваджено у діяльність систему обліку усіх дій із затриманими особами – інформаційну підсистему «Custody Records» інформаційно-комунікаційної системи «Інформаційний портал Національної поліції України».

На першому поверсі облаштовано чергову частину, фронт-офіс, кімнату для прийому громадян, зелену кімнату для роботи із дітьми та підлітками, службові приміщення: 2 кімнати для проведення слідчих дій, кімната для конфіденційного побачення затриманого із захисником, кімната для проведення інтерв'ю із затриманими (фото 4, 5, 6, 7, 8, 9).

У вестибюлі розміщені інформаційні стенди, наявний кулер з водою.

Під час відвідування відділення поліції, затримані особи не утримувались.

У I кварталі 2024 року співробітниками відділення поліції затримано: за вчинення адміністративних правопорушень – 10 осіб, затриманих за підозрою у вчиненні злочину – 1 особу.

Попередні зауваження.

Попереднє відвідування відділення поліції групою НПМ здійснено 06.08.2019.

За результатами попереднього відвідування надано наступні рекомендації:

Рекомендації Головному управлінню Національній поліції в Чернівецькій області щодо усунення виявлених недоліків.

1. Вжити заходів щодо попередження катування та неналежного поводження, зокрема:

- забезпечити належну фіксацію перебування осіб в органах поліції, належне ведення службової документації, визначеної Інструкцією з організації діяльності чергової служби органів (підрозділів) Національної поліції України, затвердженою наказом МВС України від 23.05.2017 року № 440;

- обладнати кімнати для проведення слідчих дій у відповідності до вимог, передбачених наказами МВС України від 18.12.2003 року № 1561;

- відповідно до вимог підпункту десятого пункту 3 наказу Національної поліції України від 21.07.2017 № 747 «Про оголошення вироків судів стосовно колишніх поліцейських», зобов'язати підлеглих працівників проводити опитування і процесуальні дії з відвідувачами, запрошеними та доставленими до органів (підрозділів) поліції особами лише в спеціально відведених та обладнаних для цього службових приміщеннях (кімнатах для проведення слідчих дій).

- забезпечити вільний доступ до приміщення підрозділу поліції особам з інвалідністю та іншим маломобільним групам населення;

- передбачити можливість нанесення контрастних смуг на сходах, розміщення тактильних табличок із шрифтом Брайля, кнопок виклику працівників при вході до приміщень підрозділу поліції.

- забезпечити обладнання дверей всіх службових кабінетів табличками з назвами підрозділів, зазначенням посад і прізвищ працівників;

- відповідно до вимог статті 10 Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських та таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання, передбачити в посадових інструкціях (функціональних обов'язках) працівників поліції заборону катування.

2. Вжити заходів щодо недопущення випадків позбавлення затриманих осіб конституційного права на захист, передбаченого вимогами статті 59 Конституції України, Законом України «Про безоплатну правову допомогу», статтями 208, 213 Кримінально-процесуального кодексу України, Порядку інформування центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 28.12.2011 № 1363.

3. Забезпечити безумовне дотримання конституційного права громадян на свободу та особисту недоторканність, відповідно до вимог Кримінального процесуального кодексу України, під час затримання осіб за підозрою у вчиненні кримінальних правопорушень. Призначити у підрозділі осіб, відповідальних за перебування затриманих та за надання домедичної допомоги.

4. Обладнати кімнату для конфіденційного побачення затриманого із захисником.

5. Вжити заходів реагування, з метою заповнення вакантних посад.

6. Вжити заходів щодо створення належних умов праці для працівників підрозділу поліції.

Рекомендації начальнику відділення поліції:

- обладнати двері всіх службових кабінетів табличками з номерами, назвами підрозділів, зазначенням посад і прізвищ працівників;

- забезпечити доступ доставлених/затриманих до чистої питної води;

- на інформаційних стендах розмістити взірці заяв, скарг, звернень.

У ході відвідування встановлено, що рекомендації виконані у більшій мірі, ніж не виконані.

II. ФАКТИ, ВИЯВЛЕНІ ПІД ЧАС ВІДВІДУВАННЯ

Порушення права на захист від катувань, жорстокого, нелюдського або такого, що принижує гідність, поводження чи покарання (стаття 5 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, стаття 28 Конституції України).

1. При вибірковій перевірці посадових інструкцій (функціональних обов'язків) працівників відділення поліції встановлено, що до посадових інструкцій не внесена інформація про заборону катувань, що є порушенням вимог статті 10 Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання, згідно якої кожна держава-сторона включає заборону катувань до правил чи інструкцій, які стосуються обов'язків і функцій персоналу правових органів, цивільного чи військового медичного персоналу, державних посадових осіб, які можуть мати відношення до утримання під вартою й допитів осіб, які зазнали будь-якої форми арешту, затримання чи ув'язнення або до поводження з ними.

Порушення права на свободу та особисту недоторканість (стаття 29 Конституції України, стаття 5 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод).

2. У відділенні поліції не створено умов для тимчасового тримання затриманих та доставлених осіб. Зокрема, призупинено діяльність кімнати для затриманих на підставі наказу керівника відділення поліції від 04.05.2023 № 41 так як умови утримання в ній не відповідають нормам законодавства (фото 10). Призупинення діяльності кімнати для затриманих порушує пункт 1 розділу VIII Інструкції з організації діяльності чергової служби органів (підрозділів) Національної поліції України, затвердженої наказом Міністерства внутрішніх справ України від 23.05.2017 № 440 (далі – Інструкція), яка передбачає тимчасове тримання осіб у територіальних (відокремлених) підрозділах поліції в кімнаті для затриманих.

3. При вивченні протоколу про затримання особи, підозрюваної у вчиненні злочину встановлено невідповідність вимогам кримінального процесуального законодавства:

Так, у порушення статті 104, частини 5 статті 208 Кримінально-процесуального кодексу України (далі – КПК України) службові особи відділення поліції у протоколі про затримання особи, підозрюваної у вчиненні злочину не зазначають інформації щодо точного місця затримання, часу та місця складання протоколу. Зокрема, у протоколі про затримання особи, підозрюваної у вчиненні злочину від 06.01.2024 місце затримання вказано – приміщення відділення поліції. Здійснивши звірку із відомостями внесеними до Журналу обліку доставлених, відвідувачів та запрошених встановлено, що особа С. (запис 31) у графі 6 потрапила до відділення поліції у статусі «затриманий». Така невідповідність і обставини вчинення кримінального правопорушення дають підставу сумніватися у тому чи дійсно особа С. затримана у відділенні поліції чи в іншому місці та доставлена до відділення поліції, а також встановити відмінність між місцем затримання, часом затримання та місцем складання протоколу.

Факти порушень прав затриманих щодо не фіксації у протоколах необхідної інформації вже знайшли своє відображення в рішеннях Європейського суду з прав людини (справа «Кушнір проти України»), який також відзначав, що відсутність фіксації такої інформації, як дати, часу та місця затримання, ім'я затриманого, підстави для затримання та ім'я особи, яка здійснила затримання, повинні розглядатися як недотримання вимоги щодо законності та невідповідність самій меті статті 5 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод.

Всупереч вимогам статті 213 КПК України у протоколі про затримання особи, підозрюваної у вчиненні злочину не відображено підтверджуючої інформації про повідомлення затриманим чи уповноваженою службовою особою, яка здійснила затримання, про затримання та місце перебування близьких родичів, членів сім'ї чи інших осіб за вибором затриманої особи.

4. Під час перевірки встановлено порушення ведення Журналу обліку доставлених, відвідувачів та запрошених у відділенні поліції, що регламентовано Інструкцією, а саме коригування записів у Журналі.

Порушення права на охорону здоров'я та медичну допомогу (стаття 49 Конституції України, стаття 23 Закону України «Про Національну поліцію», Порядок підготовки та підвищення кваліфікації осіб, які зобов'язані надавати медичну допомогу, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 21.11.2012 № 1115).

5. Всупереч вимогам пункту 14 частини першої статті 23 Закону України «Про Національну поліцію», частини першої статті 12 Закону України «Про екстрену медичну допомогу» та Порядку підготовки та підвищення кваліфікації осіб, які зобов'язані надавати медичну допомогу, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21.11.2012 № 1115 не в усіх працівників відділення поліції на момент відвідування були наявні сертифікати щодо володіння знаннями і практичними навичками надання домедичної допомоги.

6. Відсутній Перелік закладів охорони здоров'я, де впроваджена замісна підтримувальна терапія.

7. Інспектор чергової частини не володів в достатній мірі інформацією про порядок дій, у разі затримання особи, яка б мала потребу у лікуванні препаратами замісної підтримувальної терапії, як того вимагає Порядок взаємодії закладів охорони здоров'я, органів внутрішніх справ, слідчих ізоляторів і виправних центрів щодо забезпечення безперервності лікування препаратами замісної підтримувальної терапії», затверджений спільним Наказом МОЗ України, МВС України, Міністерства юстиції України та Державної служби України з контролю за наркотиками від 22.10.2012 № 821/937/1549/5/156.

III. РЕКОМЕНДАЦІЇ

1. Начальнику Головного управління Національної поліції в Чернівецькій області:

1.1. забезпечити контроль за усуненням порушень, виявлених в ході відвідування відділу поліції;

1.2. розглянути можливість фінансування ремонтних робіт для відновлення роботи кімнати для затриманих з метою забезпечення належних умов утримання відповідно до норм міжнародного та національного законодавства.

2. Начальнику Відділення поліції № 5 (смт. Глибока) Чернівецького районного управління поліції Головного управління Національної поліції в Чернівецькій області:

2.1. внести до посадових інструкцій (функціональних обов'язків) усіх поліцейських відділення поліції інформацію про заборону катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання;

2.2. відновити роботу кімнати для затриманих та забезпечити належні умови утримання відповідно до норм міжнародного та національного законодавства;

2.3. забезпечити фіксацію фактичного часу затримання відповідно до статті 209 КПК України;

2.4. забезпечити дотримання вимог статей 104, 208 КПК України в частині фіксації у протоколах інформації щодо точного місця затримання, часу та місця складення протоколу;

2.5. відображати підтверджуючу інформацію про повідомлення затриманим чи уповноваженою службовою особою, яка здійснила затримання, про затримання та місце перебування затриманого близьких родичів, членів сім'ї чи інших осіб за вибором затриманої особи;

2.7. вжити заходів щодо належного ведення Журналу обліку доставлених, відвідувачів та запрошених у відділенні поліції;

2.8. здійснити підготовку службових осіб відділення поліції щодо володіння знаннями і практичними навичками надання домедичної допомоги з отриманням відповідного посвідчення;

2.9. вжити заходи щодо вивчення службовими особами відділення поліції Порядку взаємодії закладів охорони здоров'я, органів внутрішніх справ, слідчих ізоляторів і виправних центрів щодо забезпечення безперервності лікування препаратами замісної підтримувальної терапії», затвердженого спільним Наказом МОЗ України, МВС України, Міністерства юстиції України та Державної служби України з контролю за наркотиками від 22.10.2012 № 821/937/1549/5/156.

2.10. розмістити у черговій частині Перелік закладів охорони здоров'я, у яких впроваджена замісна підтримувальна терапія відповідно до додатку 1 до Порядку взаємодії закладів охорони здоров'я, органів внутрішніх справ, слідчих ізоляторів і виправних центрів щодо забезпечення безперервності лікування препаратами замісної підтримувальної терапії, затвердженого спільним Наказом МОЗ, МВС, МЮ, ДСКН від 22.10.2012 № 821/937/1549/5/156.

Додатки: фотоматеріали на 6 арк. у 1 прим.

**Керівник групи НПМ
Представник Уповноваженого
у Чернівецькій області**

Ірина ІСОПЕНКО

Фотоматеріали

Фото 1

Фото 2

Фото 5

Фото 6

Φοτο 8

Φοτο 9

Фото 10

